

Roses, el paradís perdut dels germans Pi i Sunyer

Es recull en un llibre de la Fundació Pi i Sunyer que recupera textos memorialístics i inèdits dels anys 50

Fotografia de la família, a Roses, abans de la guerra

Per a la gran majoria de catalans que patiren l'exili del 1939, aquest va suposar un impacte emocional extraordinàriament colpidor. Els germans August, Carles i Santiago Pi i Sunyer així ho van viure i així es percep en uns manuscrits memorialístics escrits per Carles Pi i Sunyer a la dècada dels anys 50, quan ja vivia a Caracas i prenia consciència del seu exili definitiu. Part d'aquests textos, que evocuen la joventut i adolescència viscudes a Roses, restaven inèdits i s'han recuperat ara, juntament amb un munt de fotografies

i epistolari familiars cedits per les netes, al llibre 'Enyorar Roses: això és l'exili', editat per la Fundació Pi i Sunyer, ens que preserva el fons d'en Carles, amb el suport de la Diputació de Girona. El llibre es vincula a l'exposició itinerant 'Vides errants. Postguerres i exilis dels germans Pi i Sunyer'.

Quelcom que es desprèn en llegir els escrits de Carles Pi i Sunyer és el fort sentiment d'arrelament que tenien amb la terra rosinca i l'Empordà, així com la manera com els van perseguir sempre aquelles vivències i records. La guerra i l'exili van suposar a tota la família el "despertar del somni de la reforma, la democràcia, el catalanisme, la modernitat, la cultura i l'educació". "En Carles era el més realista dels tres germans, mentre que l'August és qui té més vives les ganes de tornar", reconeix Laia Arañó, co-comissària de la mostra. Però la realitat cruel és la que es va imposar i la portada del llibre n'és testimoni il·lustrant-se amb la desfilada de la victòria el maig del 39 justament davant la vella casa dels Pi i Sunyer, una casa que, el setembre d'aquell mateix any, fou enderrocada perquè amenaçava ruïna (va ser bombardejada) i de la qual es reproduïxen imatges.

"Quan penso en aquells anys de ciutat i d'estudis, recordo com unes grans clarianes de llum els estius passats a Roses", inicia Carles Pi i Sunyer el seu text. D'aquella Roses de la infantesa, on els Pi i Sunyer eren anomenats "culs blancs" pels pantalons de fil que portaven, en rememora racons i jocs, trobades familiars, festes majors, sortides en la barca Tres germans o a la muntanya, fins i tot olors i sensacions que els impregnaren l'ànima de tal manera que mai van oblidar-ho. Emociona llegir fragments com quan qualifica el camí del far com "el millor lloc que conec per veure les més belles postes de sol".

A Roses, els Pi i Sunyer hi anaven a estiuajar. En Carles, però, va viure una època a casa de l'avi. Al llibret es veuen imatges de la gran família que eren. "Roses era un lloc de trobada, de lleure, de platja", apunta Arañó. Tot allò és el que van perdre amb l'exili. També la separació, ja que la família es va anar dispersant per diferents racons del món. En aquest sentit, el llibre recull fragments del munt de cartes i de postals que s'enviaren i que copen la duresa de cada moment. "Les primeres cartes d'en Carles a Londres són molt dures; també la primera

època de l'August a Nova York fins que marxa a Caracas, on li va anar una mica millor, però tots els inicis als països d'acollida van ser durs. Tot i ser gent reconeguda en els seus diferents vessants ho van passar malament", explica Arañó. Ells, però, mai es van sentir vençuts. "Les seves conviccions eren molt fortes", conclou.

Font del document:

http://www.emporda.info/cultura/2018/02/02/roses-paradis-perdut-dels-germans/382041.html?utm_source=rss